W poniższych arkuszach informacyjnych wyjaśniono, co się dzieje, gdy dana osoba jest podejrzana lub oskarżona o popełnienie przestępstwa.

Zgodnie z konstytucją czeską karę wobec oskarżonego można orzec wyłącznie zgodnie z prawem oraz w sposób określony w odpowiednich przepisach prawa. Przepisy te obejmują kodeks karny, ustawę o wymiarze sprawiedliwości dla nieletnich oraz kodeks postępowania karnego, w których ustanowiono przepisy karnoprocesowe (w tym szczególne warunki wykonywania i egzekwowania praw oskarżonego).

Wszelkie informacje o prawach przysługujących ofiarom przestępstw można znaleźć tutaj.

Przebieg postępowania karnego

Poniżej przestawiono podsumowanie zwykłych etapów postępowania karnego.

1. Postępowanie przygotowawcze

Stanowi pierwszy etap postępowania karnego i składa się z dwóch części:

czynności organów ścigania prowadzonych przed wszczęciem właściwego dochodzenia/śledztwa, który to etap nazywa się postępowaniem sprawdzającym, oraz

etapu właściwego dochodzenia/śledztwa: etapu postępowania karnego, który trwa od chwili jego wszczęcia do chwili wniesienia aktu oskarżenia lub jego zakończenia w inny sposób.

2. Posiedzenie wstępne w przedmiocie aktu oskarżenia

Podczas posiedzenia wstępnego w przedmiocie aktu oskarżenia sąd bada, czy w toku postępowania przygotowawczego prawidłowo wyjaśniono sprawę oraz czy akt oskarżenia stanowi właściwą podstawę do dalszego postępowania. Sąd ustala również, czy jest właściwy do orzekania w danej sprawie.

3. Rozprawa główna

Stanowi najważniejszy element postępowania karnego. Sąd bada dowody i wydaje orzeczenie w sprawie. Na tym etapie postępowania karnego w sądzie przesłuchuje się oskarżonego (oskarżonych) oraz wszystkich świadków lub pokrzywdzonego (pokrzywdzonych). Rozprawa jest jawna i ustna. Prowadzi się ją w języku czeskim. Jeżeli oskarżony nie włada językiem czeskim, ma prawo do skorzystania z usług tłumacza ustnego.

4. Postępowanie apelacyjne

Prawo do wniesienia apelacji w terminie ośmiu dni przysługuje oskarżonemu, jego rodzinie, adwokatowi, prokuratorowi lub pokrzywdzonemu. Jeśli wniesiono apelację, sąd apelacyjny weryfikuje orzeczenie wydane przez sąd pierwszej instancji.

Rola Komisji Europejskiej

W tym miejscu należy podkreślić, że Komisja Europejska nie odgrywa żadnej roli w postępowaniach karnych prowadzonych w państwach członkowskich i nie może udzielić pokrzywdzonemu żadnego wsparcia przy składaniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. W poniższych arkuszach informacyjnych przedstawiono informacje na temat tego, w jaki sposób złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa i do jakiego organu je skierować.

Aby uzyskać potrzebne informacje, proszę kliknąć na poniższe linki

1 – Moje prawa na etapie postępowania przygotowawczego
2 – Moje prawa w toku postępowania sądowego
3 – Moje prawa po zakończeniu postępowania sądowego

Ciekawe strony

Czeskie Ministerstwo Sprawiedliwości
Czeskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Czeska Izba Adwokacka
Informacje na temat praw człowieka
Informacje prawne dla wszystkich

Ostatnia aktualizacja: 21/03/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

1 – Moje prawa na etapie postępowania przygotowawczego

A) Jestem cudzoziemcem – czy ma to wpływ na postępowanie przygotowawcze?

Za niepodlegające jurysdykcji organów ścigania uznaje się wyłącznie osoby, którym na mocy przepisów prawa krajowego lub prawa międzynarodowego przysługują określone przywileje lub immunitety. Dlatego też fakt bycia cudzoziemcem nie wpływa sam w sobie na przebieg postępowania przygotowawczego.

Co do zasady obecność danej osoby w toku postępowania przygotowawczego nie jest wymagana, jeżeli nie chce ona brać udziału w tym postępowaniu, chyba że odpowiedni organ ścigania zwróci się do tej osoby o wzięcie udziału w określonej czynności wymagającej jej obecności (w szczególności o złożenie zeznań w charakterze świadka). W toku postępowania przygotowawczego należy jednak utrzymywać kontakt z organami ścigania oraz wskazać im adres do doręczeń.

Jeżeli jednak wszczęte postępowanie karne dotyczy przestępstwa umyślnego zagrożonego karą pozbawienia wolności, której maksymalny wymiar przekracza dwa lata, lub przestępstwa, które popełniono wskutek niedbalstwa, zagrożonego karą pozbawienia wolności, której maksymalny wymiar przekracza trzy lata, sąd – lub sędzia na wniosek prokuratora w toku postępowania przygotowawczego – może nałożyć na podejrzanego/oskarżonego zakaz opuszczania kraju, jeżeli uzna to za konieczne do osiągnięcia celów postępowania karnego. Taki zakaz zostaje uchylony przez przewodniczącego składu

orzekającego – a także przez prokuratora z urzędu w toku postępowania przygotowawczego – jeżeli ustaną przyczyny jego nałożenia. Osoba, na którą nałożono tego rodzaju zakaz, ma prawo do wystąpienia o jego uchylenie w dowolnej chwili. Taki zakaz może zostać również nałożony na podejrzanego /oskarżonego jako środek zastępczy wobec jego tymczasowego aresztowania.
Jeżeli podejrzany/oskarżony nie włada w wystarczającym stopniu językiem czeskim, ma prawo zwrócić się o przetłumaczenie niektórych dokumentów (np. postanowienia o przedstawieniu zarzutów, aktu oskarżenia, wyroku); w takiej sytuacji w postępowaniu przed organami ścigania podejrzanemu/oskarżonemu towarzyszyć będzie tłumacz ustny odpowiedzialny za tłumaczenie przebiegu tego postępowania na jego język ojczysty lub na język, którym podejrzany /oskarżony włada. Na wniosek podejrzanego/oskarżonego wszelkie konsultacje prowadzone z jego obrońcą w toku postępowania karnego lub wszelkie konsultacje bezpośrednio powiązane z tym postępowaniem również będą tłumaczone przez tłumacza ustnego.

B) Z jakich etapów składa się postępowanie przygotowawcze?

Zamiast o etapach należy raczej mówić o rodzajach dochodzeń/śledztw, ponieważ w czeskim kodeksie postępowania karnego dokonano rozróżnienia między dochodzeniem skróconym, dochodzeniem standardowym i śledztwem.
Etap dochodzenia/śledztwa poprzedza jednak etap postępowania sprawdzającego, którego celem jest zweryfikowanie i potwierdzenie, czy faktycznie doszło do popełnienia przestępstwa, a także zidentyfikowanie sprawcy. Choć na tym etapie nie wskazuje się jeszcze formalnie osoby, przeciwko której toczy się postępowanie karne, osoby przesłuchiwane mają prawo do korzystania z pomocy prawnej udzielanej przez adwokata. Osoba przesłuchiwana na tym etapie jako osoba podejrzana (tj. osoba, co do której podejrzewa się, że mogła popełnić przestępstwo) ma prawo do zachowania milczenia, o czym należy ją pouczyć z wyprzedzeniem.
W toku dochodzenia lub śledztwa status osoby, przeciwko której toczy się postępowanie karne, jest już sformalizowany i osobie tej przysługuje prawo do korzystania z pomocy obrońcy. Celem tego etapu postępowania jest zgromadzenie i udokumentowanie dowodów na potrzeby wniesienia aktu oskarżenia i przeprowadzenia postępowania sądowego. Obejmuje ono m.in. odbieranie zeznań świadków, oględziny określonych przedmiotów i sporządzanie opinii biegłych, a także inne czynności.
Przy podejmowaniu takich działań policja dąży do uzyskania zarówno dowodów świadczących o winie podejrzanego, jak i dowodów dających podstawy do jego uniewinnienia.

Dochodzenie skrócone

Dochodzenie skrócone, które przeprowadza się w przypadku mniej poważnych przestępstw (przestępstw, dla których w pierwszej instancji właściwy jest sąd powiatowy, zagrożonych karą pozbawienia wolności, której maksymalny wymiar nie przekracza pięciu lat), jest szybkie i mniej sformalizowane.
Można je przeprowadzić w przypadku braku innego rodzaju przeszkód (np. przesłanek uzasadniających zatrzymanie podejrzanego), o ile:
podejrzanego ujęto na gorącym uczynku lub bezpośrednio po popełnieniu przestępstwa lub
w trakcie analizowania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa lub innego wniosku o wszczęcie postępowania ustalono wystąpienie okoliczności faktycznych, które w inny sposób uzasadniają wszczęcie postępowania karnego, przy czym podejrzany może się spodziewać, że zostanie pociągnięty do odpowiedzialności karnej w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym policja poinformowała go o tym, że jest osobą podejrzaną o popełnienie czynu zabronionego, i dokonała kwalifikacji prawnej tego czynu.
Dochodzenie skrócone rozpoczyna się z chwilą powiadomienia danej osoby o tym, że jest podejrzanym w sprawie, podczas pierwszego przesłuchania.
W toku dochodzenia skróconego podejrzanemu przysługują takie same prawa jak oskarżonemu, w tym prawo do skorzystania z usług obrońcy.
Najważniejsza różnica między dochodzeniem skróconym a dochodzeniem standardowym związana z prawami podejrzanego polega na tym, że dochodzenia skróconego nie wszczyna się na podstawie formalnego postanowienia o przedstawieniu zarzutów (które podejrzany mógłby zaskarżyć w drodze zażalenia) i że na zakończenie dochodzenia skróconego podejrzanemu nie przysługuje prawo do zapoznania się z aktami sprawy karnej ani do przedstawienia dodatkowych dowodów; sytuacja ta pozostaje jednak bez uszczerbku dla prawa do zapoznania się przez oskarżonego z aktami sprawy karnej (o ile policja nie odmówi mu tego prawa z ważnych względów) oraz do przedstawienia dodatkowych dowodów w toku postępowania sądowego.
W braku odmiennego zakończenia dochodzenie skrócone kończy się sporządzeniem wniosku o ukaranie (będącego zasadniczo uproszczonym aktem oskarżenia niezawierającym uzasadnienia).
Prokurator składa wspomniany wniosek do sądu.

Dochodzenie standardowe

Ten rodzaj postępowania rozpoczyna się od doręczenia podejrzanemu postanowienia o przedstawieniu zarzutów; podejrzanemu przysługuje zażalenie na to postanowienie. W toku dochodzenia podejrzany ma prawo do korzystania z usług obrońcy. W odróżnieniu od dochodzenia skróconego dochodzenie standardowe przeprowadza się w odniesieniu do poważniejszych przestępstw (choć dochodzenie standardowe przeprowadza się również w przypadku wystąpienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie dochodzenia skróconego lub w przypadku gdy dochodzenie skrócone nie zakończy się w terminie określonym w obowiązujących przepisach) – dochodzenie to trwa dłużej i jest bardziej sformalizowane niż dochodzenie skrócone. Jak już wspomniano, na zakończenie dochodzenia podejrzany i jego obrońca mają prawo do zapoznania się z aktami sprawy karnej i przedstawienia dodatkowych dowodów. W braku odmiennego zakończenia dochodzenie standardowe kończy się sporządzeniem aktu oskarżenia, który zostaje następnie wniesiony do sądu przez prokuratora. W odróżnieniu od wniosku o ukaranie akt oskarżenia zawiera uzasadnienie.

Śledztwo

Śledztwo przeprowadza się w przypadku najpoważniejszych przestępstw, dla których w pierwszej instancji właściwy jest sąd regionalny (przestępstwa, które zgodnie z kodeksem karnym są zagrożone karą pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej pięciu lat, jeżeli za ich popełnienie sąd może orzec karę szczególną, lub określone wymienione enumeratywnie przestępstwa). Ponieważ śledztwo trwa z reguły najdłużej, zakres czynności związanych z gromadzeniem i przeprowadzaniem dowodów jest w jego przypadku szerszy niż w przypadku dochodzenia standardowego. Jest to jedyna różnica między śledztwem a dochodzeniem standardowym. Śledztwo wszczyna się na podstawie postanowienia o jego wszczęciu, przy czym w braku odmiennego zakończenia kończy się ono wniesieniem aktu oskarżenia.

(i) Etap gromadzenia dowodów / uprawnienie do przeprowadzania postępowania przygotowawczego

Ten etap postępowania karnego jest prowadzony przez policję pod nadzorem prokuratora, który może wydawać funkcjonariuszom policji wiążące polecenia, uczestniczyć w dokonywanych czynnościach, zwrócić sprawę policji w celu jej uzupełnienia, uchylać bezprawne lub nieuzasadnione postanowienia /zarządzenia i środki itp.
Podejrzany ma prawo do zwrócenia się do prokuratora o kontrolę działań podjętych przez policję (chyba że działania te mają formę postanowienia /zarządzenia, na które podejrzanemu przysługuje zażalenie).
Niektórych czynności w toku postępowania przygotowawczego może dokonywać wyłącznie prokurator (np. wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego), natomiast inne mogą zostać dokonane za uprzednią zgodą prokuratora (np. zajęcie składników majątku, chyba że zaszła pilna potrzeba dokonania takiego zajęcia). O najpoważniejszych ingerencjach w podstawowe prawa i wolności decyduje sąd (np. wydanie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, wydanie nakazu aresztowania, nakazu przeszukania i nakazu założenia podsłuchu).

(ii) Zatrzymanie policyjne

Jeżeli wniesiono już akt oskarżenia i jeżeli zachodzą przesłanki uzasadniające wydanie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu oskarżonego, policja może zatrzymać oskarżonego. W takim przypadku policja jest jednak zobowiązana niezwłocznie powiadomić prokuratora o dokonaniu zatrzymania i przekazać mu pisemne dokumenty, których prokurator potrzebuje, aby – w stosownych przypadkach – wystąpić z wnioskiem o tymczasowe aresztowanie oskarżonego. Wniosek ten należy złożyć, aby zagwarantować możliwość przekazania zatrzymanego sądowi w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania; w przeciwnym wypadku zatrzymany będzie musiał zostać zwolniony.
Jeżeli przeciwko danej osobie nie wniesiono jeszcze aktu oskarżenia, ale podejrzewa się ją o popełnienie przestępstwa, i jeżeli zachodzą jakiekolwiek przesłanki uzasadniające tymczasowe aresztowanie tej osoby, w pilnych przypadkach policja może podjąć decyzję o jej zatrzymaniu, nawet jeżeli nie wszczęto jeszcze przeciwko niej śledztwa/dochodzenia (np. w sytuacji braku możliwości doręczenia tej osobie postanowienia o przedstawieniu zarzutów). W takich przypadkach dokonanie zatrzymania wiąże się z koniecznością uzyskania uprzedniej zgody prokuratora. Dokonanie zatrzymania bez takiej zgody jest dopuszczalne wyłącznie w pilnych przypadkach, w których uzyskanie uprzedniej zgody prokuratora nie było możliwe. Osobę zatrzymaną przesłuchują funkcjonariusze policji, którzy dokonali zatrzymania. Zatrzymany ma prawo do zażądania, aby przesłuchanie odbywało się w obecności wybranego przez niego obrońcy (o ile jest on dostępny); zatrzymany ma również prawo do skonsultowania się ze swoim obrońcą bez obecności osób trzecich. Zatrzymany ma prawo do tego, aby powiadomić urząd konsularny państwa, którego jest obywatelem, o fakcie swojego zatrzymania.
W chwili rozwiania podejrzenia, że zatrzymany mógł popełnić dane przestępstwo, zostaje on niezwłocznie zwolniony przez policję. Jeżeli zatrzymany nie został zwolniony, policja przekazuje protokół jego przesłuchania prokuratorowi (wraz z postanowieniem o przedstawieniu zarzutów i dodatkowymi dowodami), aby umożliwić prokuratorowi – w stosownych przypadkach – wystąpienie z wnioskiem o tymczasowe aresztowanie zatrzymanego. Policja ma obowiązek złożyć taki wniosek, aby zagwarantować możliwość przekazana zatrzymanego sądowi najpóźniej w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania; w przeciwnym wypadku zatrzymany będzie musiał zostać zwolniony.
Jeżeli stwierdzono wystąpienie przesłanek uzasadniających tymczasowe aresztowanie podejrzanego/oskarżonego, który uchyla się od udziału w postępowaniu karnym, sąd może wydać nakaz jego aresztowania. Osobie aresztowanej przez policję przysługują prawa zbliżone do praw przysługujących osobom zatrzymanym. Policja doprowadza osobę aresztowaną do sądu w ciągu 24 godzin od chwili jej aresztowania. Po przesłuchaniu aresztowanego sąd wydaje postanowienie w przedmiocie tymczasowego aresztowania;
aresztowanego należy powiadomić o treści tego postanowienia w ciągu 24 godzin od chwili doprowadzenia go do sądu.
Aresztowany ma prawo do obecności swojego obrońcy w trakcie przesłuchania przez sąd, jeżeli wskazany przez niego obrońca będzie w stanie stawić się na to przesłuchanie w terminie, w którym sąd ma wydać postanowienie.

(iii) Przesłuchanie

Przed pierwszym przesłuchaniem danej osoby w charakterze podejrzanego organy ścigania potwierdzają jej tożsamość, wyjaśniają treść stawianych jej zarzutów i pouczają ją o przysługujących jej prawach oraz o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych wyjaśnień i zniesławienie. Osoby, którym zarzuca się popełnienie przestępstwa, w przypadku którego w przepisach przewidziano możliwość zawarcia ugody w przedmiocie przyznania się do winy i wymiaru kary, należy również pouczyć o możliwości zawarcia tego rodzaju ugody z prokuratorem w toku postępowania przygotowawczego (taka ugoda musi zostać następnie zatwierdzona przez sąd), a także o skutkach, jakie pociąga za sobą zawarcie tej ugody.
W trakcie przesłuchania podejrzanego nie można w żaden sposób zmuszać do składania wyjaśnień ani do przyznania się do winy. W trakcie przesłuchania podejrzanemu należy zapewnić możliwość wyczerpującego odniesienia się do stawianych mu zarzutów, w szczególności złożenia spójnych wyjaśnień dotyczących zarzucanych czynów, wskazania wszelkich okoliczności, które mogą wpłynąć na złagodzenie zarzutów lub doprowadzić do ich oddalenia, oraz przedstawienia dowodów na potwierdzenie wystąpienia takich okoliczności. Osoby prowadzące przesłuchanie mogą zadawać pytania służące uzupełnieniu takich wyjaśnień lub skorygowania wszelkich niedopowiedzeń, nieścisłości i sprzeczności w ich treści. Pytania muszą być zadawane w jasny i zrozumiały sposób, bez jakichkolwiek wprowadzających w błąd i fałszywych twierdzeń, i nie mogą zawierać w sobie sugestii dotyczącej oczekiwanej odpowiedzi.
Po zakończeniu przesłuchania podejrzanemu należy przedstawić protokół przesłuchania do wglądu lub, na jego wniosek, należy mu odczytać treść tego protokołu (w przypadku przesłuchania w drodze wideokonferencji podejrzanemu każdorazowo odczytuje się sporządzony protokół przesłuchania).
Podejrzany ma prawo do zwrócenia się o uzupełnienie protokołu lub wprowadzenie w nim poprawek, aby odpowiadał on treści złożonych przez niego wyjaśnień.

(iv) Tymczasowe aresztowanie

Dana osoba może zostać tymczasowo aresztowana wyłącznie wówczas, gdy przedstawiono jej zarzut popełnienia przestępstwa. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu podejrzanego wydaje sąd.
Poniżej przedstawiono przesłanki uzasadniające zastosowanie środka w postaci aresztu tymczasowego:
uzasadniona obawa, że podejrzany zbiegnie lub będzie się ukrywał, aby uniknąć wzięcia udziału w postępowaniu karnym lub skazania,
uzasadniona obawa, że podejrzany będzie utrudniał przebieg postępowania przygotowawczego, np. poprzez nakłanianie świadków do składania fałszywych zeznań, lub
uzasadniona obawa, że podejrzany ponownie dopuści się przestępstwa, za którego popełnienie jest ścigany, że dokończy przestępstwo, które zaczął już popełniać, lub że dopuści się przestępstwa, do którego popełnienia się przygotowywał lub którego popełnieniem groził.
W braku przesłanek uzasadniających tymczasowe aresztowanie podejrzanego sąd nie zdecyduje się na zastosowanie tego środka; jeżeli przesłanki uzasadniające zastosowanie aresztu tymczasowego ustaną, podejrzanego zwalnia się z aresztu. Podejrzanego należy również zwolnić po upływie maksymalnego okresu aresztowania przewidzianego w obowiązujących przepisach. W przypadku tymczasowego aresztowania mającego na celu zapobieżenie potencjalnemu wywieraniu wpływu na świadków taki okres wynosi trzy miesiące (nie dotyczy to jednak sytuacji, w której już wcześniej stwierdzono, że oskarżony utrudniał wyjaśnienie okoliczności faktycznych mających istotne znaczenie dla postępowania karnego). W zależności od wagi przestępstwa będącego przedmiotem postępowania karnego łączny okres aresztowania może wynosić od roku do czterech lat. W toku postępowania przygotowawczego można jednak wykorzystać wyłącznie jedną trzecią powyższego okresu – pozostałe dwie trzecie są zastrzeżone dla etapu postępowania sądowego.
Sąd okresowo dokonuje przeglądu przesłanek uzasadniających osadzenie podejrzanego w areszcie, przy czym w razie potrzeby każdorazowo przedłuża okres aresztowania po upływie określonego czasu. Podejrzany ma również prawo do zwrócenia się o zwolnienie go z aresztu. Środek w postaci tymczasowego aresztowania może zostać zastąpiony środkiem nieskutkującym pozbawieniem podejrzanego wolności (poprzez jego osadzenie w areszcie) – tego rodzaju alternatywne środki obejmują m.in. obowiązek wpłacenia określonej sumy pieniężnej (poręczenia majątkowego), wydanie nakazu objęcia podejrzanego nadzorem kuratora sądowego, nałożenie na podejrzanego wymogu pozostawania w określonym miejscu przez wyznaczony okres itp.
Podejrzany ma prawo wystąpić do sądu o zastąpienie aresztu dowolnym tego rodzaju środkiem.

C) Jakie mam prawa w trakcie postępowania przygotowawczego?

W ramach prawa do obrony podejrzany jest uprawniony do:
bycia informowanym przez organy ścigania o przysługujących mu prawach oraz do korzystania z tych praw w pełnym zakresie;
ustosunkowywania się do stawianych mu zarzutów i dowodów przedstawianych w toku postępowania;

odmowy składania wyjaśnień;
uzyskiwania wglądu do akt, sporządzania z nich wyciągów i notatek oraz sporządzania kopii całości lub części akt na własny koszt (w toku postępowania przygotowawczego prawo to może zostać ograniczone z ważnych względów);
przedstawiania dowodów na swoją obronę;
składania wniosków;
wnoszenia środków zaskarżenia;
jeżeli podejrzany oświadczy, że nie posługuje się biegle językiem czeskim – posługiwania się w kontaktach z organami ścigania swoim językiem ojczystym lub innym znanym mu językiem;
wybrania obrońcy (jeżeli podejrzany nie wybierze obrońcy samodzielnie, członek jego rodziny lub inna osoba mogą wybrać obrońcę za niego);
zwrócenia się o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu lub o obniżenie wysokości honorarium obrońcy, jeżeli podejrzany nie dysponuje wystarczającymi środkami, aby pokryć koszty usług świadczonych przez obrońcę;
konsultowania się z obrońcą bez obecności osób trzecich;
wystąpienia o przeprowadzenie przesłuchania w obecności swojego obrońcy i zwrócenia się o umożliwienie obrońcy brania udziału w postępowaniu przygotowawczym.

(i) Czy przysługuje mi prawo dostępu do usług tłumacza ustnego i do tłumaczeń pisemnych? W jakim zakresie?

Jeżeli podejrzany oświadczy, że nie zna biegle języka czeskiego, w kontaktach z organami ścigania może posługiwać się swoim językiem ojczystym lub językiem, którego znajomość deklaruje.
Jeżeli w toku postępowania zajdzie potrzeba przełożenia treści dokumentu, wyjaśnień lub innej czynności procesowej lub jeżeli podejrzany oświadczy, że nie zna biegle języka czeskiego, na potrzeby tłumaczenia czynności dokonywanych z udziałem podejrzanego w toku postępowania karnego powołuje się tłumacza ustnego. Na wniosek podejrzanego powołany tłumacz może także tłumaczyć konsultację podejrzanego z obrońcą, jeśli konsultacja ta jest bezpośrednio związana z czynnościami procesowymi; tłumacz ustny może także tłumaczyć wszelkie konsultacje w toku czynności procesowych.
W takim przypadku organy ścigania są zobowiązane przekazać podejrzanemu/oskarżonemu tłumaczenie pisemne dokumentów określonych w obowiązujących przepisach (czyli np. postanowienia o przedstawieniu zarzutów, nakazu tymczasowego aresztowania, nakazu umieszczenia w zakładzie leczniczym na obserwację, aktu oskarżenia, ugody w przedmiocie przyznania się do winy i wymiaru kary oraz wniosku o jej zatwierdzenie, wniosku o ukaranie, postanowienia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego itp.), chyba że podejrzany/oskarżony zrzeknie się tego prawa. Podejrzany, który został aresztowany lub zatrzymany, otrzymuje również tłumaczenie pisemne pouczenia o przysługujących mu prawach. Podejrzany ma prawo zwrócić się do organu ścigania o dodatkowe tłumaczenie pisemne lub ustne wszelkich innych dokumentów, które są istotne dla wykonywania przysługującego mu prawa do obrony.

(ii) Jakie mam prawa w zakresie dostępu do informacji i do akt sprawy?

Na etapie postępowania sprawdzającego osoba podejrzana ma prawo wglądu do akt sprawy karnej, jeżeli jest to konieczne do wykonywania przysługujących mu praw; uzyskanie dostępu do akt sprawy wymaga wyłącznie uzyskania zgody policji.
Osoba, której zarzuca się popełnienie przestępstwa, jest uprawniona do zapoznawania się z aktami sprawy karnej, sporządzania z nich wyciągów i notatek oraz sporządzania kopii całości lub części akt na własny koszt.
Prokurator lub policja mogą jednak z uzasadnionych przyczyn odmówić podejrzanemu prawa wglądu do akt oraz skorzystania z innych wspomnianych powyżej praw w toku postępowania przygotowawczego. Podejrzanemu nie można jednak odmówić tych praw, jeżeli poinformowano go wcześniej o możliwości zapoznania się z aktami, a także w sytuacji, gdy negocjuje on treść ugody w przedmiocie przyznania się do winy i wymiaru kary. Podejrzanemu nie można odmówić prawa do zapoznania się z treścią postanowienia o przedstawieniu zarzutów ani prawa wglądu do części akt istotnej z punktu widzenia postanowienia o tymczasowym aresztowaniu.

(iii) Czy przysługuje mi prawo dostępu do obrońcy i do poinformowania osoby trzeciej o mojej sytuacji?

Podejrzany o popełnienie przestępstwa ma prawo do obrońcy. Jeżeli podejrzany sam nie wybierze obrońcy, może to zrobić za niego członek rodziny lub podejrzany może bronić się samodzielnie. W niektórych przypadkach podejrzany musi mieć jednak obrońcę (jest to tak zwana „obrona obligatoryjna"); jeżeli w takim przypadku podejrzany sam nie wybierze obrońcy w określonym terminie, obrońcę wyznacza mu sędzia. Podejrzany musi mieć obrońcę na etapie postępowania przygotowawczego w następujących przypadkach:
jeżeli podejrzany jest tymczasowo aresztowany, odbywa karę pozbawienia wolności lub orzeczono wobec niego środek zapobiegawczy związany z pozbawieniem wolności lub jest objęty obserwacją w placówce medycznej;
jeżeli podejrzany ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych (np. z powodu zaburzeń psychicznych);
w postępowaniach prowadzonych przeciwko zbiegłemu podejrzanemu (jeśli podejrzany zbiegł i postępowanie jest prowadzone pod jego nieobecność);
jeżeli postępowanie dotyczy przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności, której maksymalny wymiar przekracza pięć lat;
jeżeli prokurator uzna to za niezbędne, ponieważ po zbadaniu obecnej sytuacji podejrzanego powziął wątpliwość co do jego zdolności do skutecznego prowadzenia własnej obrony;
jeżeli podejrzany jest młodocianym przestępcą (w wieku od 15 do 18 lat).
Podejrzany może zrzec się prawa do obrońcy w postępowaniu dotyczącym przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności, której maksymalny wymiar przekracza pięć lat, chyba że przestępstwo jest zagrożone karą szczególną (karą dożywotniego pozbawienia wolności lub karą pozbawienia wolności w wymiarze od 20 do 30 lat).
Jeżeli podejrzany został zatrzymany lub tymczasowo aresztowany, ma prawo powiadomić o tym fakcie urząd konsularny państwa, którego jest obywatelem, a także wskazanego przez siebie członka rodziny lub inną osobę fizyczną. Podejrzany ma prawo do skontaktowania się ze swoim urzędem konsularnym; jeżeli nie dysponuje wystarczającymi środkami pieniężnymi, może nawiązać taki kontakt nieodpłatnie. Podejrzanego należy w odpowiedni sposób pouczyć o tym uprawnieniu.

(iv) Czy przysługuje mi pomoc prawna?

Na etapie postępowania sprawdzającego – tj. przed wszczęciem dochodzenia/śledztwa – osobie przesłuchiwanej (osobie składającej wyjaśnienia) przysługuje prawo do skorzystania z pomocy prawnej udzielanej przez adwokata.
Podejrzany ma prawo do obrońcy, który ma obowiązek udzielać mu wszelkiej niezbędnej pomocy prawnej. Podejrzany jest uprawniony do wyboru obrońcy; jeżeli tego nie zrobi, przydziela mu się obrońcę z urzędu, o ile w danym przypadku obrona jest „obligatoryjna". Jeżeli podejrzany nie dysponuje wystarczającymi środkami, aby pokryć honorarium obrońcy, może zwrócić się do sądu o wydanie postanowienia potwierdzającego przysługujące mu prawo do nieodpłatnego korzystania z usług obrońcy lub do obniżenia wysokości honorarium obrońcy.

(v) Co należy wiedzieć o:

a) domniemaniu niewinności

W toku postępowania karnego zasada domniemania niewinności obowiązuje na czterech podstawowych płaszczyznach:

wina podejrzanego/oskarżonego musi zostać udowodniona; do chwili udowodnienia jego winy podejrzanego/oskarżonego uważa się za osobę niewinną;
w przypadku wątpliwości co do winy podejrzanego/oskarżonego sprawa powinna zostać rozstrzygnięta na jego korzyść;
podejrzany/oskarżony nie może zostać uznany za winnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem skazującym;
w toku postępowania karnego prawa podejrzanego/oskarżonego mogą zostać ograniczone wyłącznie w zakresie, w jakim jest to bezwzględnie konieczne.

b) prawie do zachowania milczenia i do wolności od samooskarżenia

Podejrzany/oskarżony nie ma obowiązku składania wyjaśnień w toku postępowania karnego i nie można go w żaden sposób zmuszać do składania wyjaśnień ani do przyznania się do winy. Podejrzany/oskarżony nie musi również przedstawiać żadnych dowodów samoobciążających. Organy ścigania nie mogą ukarać podejrzanego/oskarżonego grzywną, jeżeli odmówi on wydania im dokumentu lub innego dowodu świadczącego o jego winie.

c) ciężarze dowodu

Organy ścigania są zobowiązane z równą starannością wyjaśniać zarówno okoliczności świadczące o winie podejrzanego/oskarżonego, jak i okoliczności dające podstawę do jego uniewinnienia. Prokurator ma obowiązek udowodnić winę podejrzanego/oskarżonego przed sądem. Podejrzany/oskarżony nie ma obowiązku dowodzenia swojej niewinności. Pozostaje to jednak bez uszczerbku dla możliwości korzystania przez podejrzanego/oskarżonego z przysługującego mu prawa do przedstawiania okoliczności faktycznych i dowodów na swoją obronę.

(vi) Czy przewidziano jakiekolwiek szczególne gwarancje procesowe dla dzieci?

Jeżeli czyn noszący znamiona przestępstwa został popełniony przez osobę nieletnią poniżej 15. roku życia, taka osoba nie ponosi odpowiedzialności karnej z tego tytułu – na osobę tę można wyłącznie nałożyć środki poprawcze w toku postępowania cywilnego prowadzonego przez wyspecjalizowany sąd ds. nieletnich. W toku tego postępowania osoba nieletnia musi korzystać z usług adwokata opłacanego ze środków Skarbu Państwa, chyba że organy państwa zdecydują, że z uwagi na wystąpienie szczególnych okoliczności osoba nieletnia lub członkowie jej rodziny powinni pokryć część honorarium adwokata.
Co do zasady w odniesieniu do przestępstw popełnianych przez młodocianych (osoby w wieku od 15 do 18 lat) zastosowanie mają przepisy ustawy o wymiarze sprawiedliwości dla młodocianych (*lex specialis*). Przy prowadzeniu postępowań przygotowawczych i czynności dochodzeniowo-śledczych w sprawach o przestępstwa popełniane przez nieletnich i młodocianych organy ścigania biorą pod uwagę ich wiek, stan zdrowia i poziom dojrzałości psychicznej oraz moralnej, aby ograniczyć do minimum negatywny wpływ na ich przyszły rozwój. Prawo chroni dane osobowe i prywatność nieletnich i młodocianych – rozprawy sądowe w sprawach z udziałem nieletnich i młodocianych odbywają się przy drzwiach zamkniętych, jeżeli nieletni lub młodociany nie wyrazi zgody na obecność publiczności na rozprawie, a wyrok ogłasza się bez podawania imienia i nazwiska ani innych informacji pozwalających ustalić tożsamość nieletniego lub młodocianego (np. adresu miejsca zamieszkania). Nieletni lub młodociany ma prawo do korzystania z usług obrońcy od chwili dokonania przeciwko niemu pierwszej czynności w toku postępowania karnego (tj. już na etapie postępowania sprawdzającego). O wszczęciu postępowania karnego przeciwko nieletniemu lub młodocianemu, jego zatrzymaniu, aresztowaniu lub tymczasowym aresztowaniu niezwłocznie informuje się jego przedstawiciela ustawowego (z reguły jego rodziców) lub opiekuna prawnego, właściwy organ ds. ochrony socjalnej i prawnej dzieci oraz Służby Probacyjne i Mediacyjne. Organy ścigania współpracują z organem ds. ochrony socjalnej i prawnej dzieci, Służbami Probacyjnymi i Mediacyjnymi oraz stowarzyszeniami i instytucjami zajmującymi się ochroną dzieci.

(vii) Czy przewidziano jakiekolwiek specjalne gwarancje procesowe dla podejrzanych wymagających szczególnego traktowania?

Jeżeli sąd – i prokurator w toku postępowania przygotowawczego – uznają to za konieczne (w szczególności w przypadku powzięcia przez nich wątpliwości, czy podejrzany/oskarżony będzie w stanie skutecznie się bronić, biorąc pod uwagę jego aktualny stan fizyczny lub psychiczny), wyznaczają podejrzanemu /oskarżonemu obrońcę od chwili wszczęcia postępowania karnego.
Jeżeli podejrzany/oskarżony jest osobą niesłyszącą lub osobą głuchoniewidomą, kwestie związane ze sposobem komunikowania się z takim podejrzanym /oskarżonym regulują przepisy ustawy nr 155/1998 o systemach komunikacji dla osób niesłyszących i głuchoniewidomych.
W toku postępowania karnego podejrzany/oskarżony ma prawo do korzystania z usług tłumaczenia ustnego w wybranym przez siebie systemie komunikacji.
W toku postępowania karnego podejrzanych/oskarżonych ubezwłasnowolnionych reprezentuje ich przedstawiciel ustawowy będący zazwyczaj członkiem ich rodziny, o ile interesy tego przedstawiciela nie są sprzeczne z interesami podejrzanego/oskarżonego.

D) Jakie terminy przewidziane przepisami prawa obowiązują w toku postępowania przygotowawczego?

Organy ścigania są zobowiązane do prowadzenia spraw karnych bez zbędnej zwłoki; sprawy, w których doszło do tymczasowego aresztowania podejrzanego lub do zajęcia składników majątku, prowadzone są w trybie pilnym, jeżeli zostanie to uznane za konieczne, biorąc pod uwagę wartość i charakter zajętych składników majątku.
Jeżeli chodzi o etap postępowania sprawdzającego (poprzedzający wszczęcie dochodzenia/śledztwa), policja ma obowiązek zakończyć ten etap:
w terminie dwóch miesięcy w przypadku spraw wchodzących w zakres właściwości sądu orzekającego w składzie jednoosobowym, bez dochodzenia skróconego;
w terminie trzech miesięcy w przypadku innych spraw wchodzących w zakres właściwości sądu powiatowego;
w terminie sześciu miesięcy w przypadku spraw wchodzących w zakres właściwości sądu regionalnego orzekającego jako sąd pierwszej instancji.
Prokurator może również wielokrotnie przedłużać ten termin na uzasadniony wniosek.
Dochodzenie skrócone musi zakończyć się w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym policja poinformowała daną osobę o tym, że jest osobą podejrzaną o popełnienie czynu zabronionego, i dokonała kwalifikacji prawnej tego czynu. Jeżeli dochodzenie skrócone nie zakończy się w wyznaczonym terminie, prokurator może przedłużyć ten termin o maksymalnie dziesięć dni lub o maksymalnie trzydzieści dni, jeżeli rozpoczęto negocjacje dotyczące ugody w przedmiocie przyznania się do winy i wymiaru kary.
Policja ma obowiązek zakończyć dochodzenie standardowe w terminie:
dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania karnego, jeżeli dana sprawa wchodzi w zakres właściwości sądu orzekającego w składzie jednoosobowym;
trzech miesięcy od dnia wszczęcia postępowania karnego, jeżeli jest to inna sprawa, wchodząca w zakresie właściwości sądu powiatowego.
Prokurator może również wielokrotnie przedłużać ten termin na uzasadniony wniosek. Prokurator przynajmniej raz w miesiącu przeprowadza następnie kontrolę sprawy w ramach sprawowanego przez siebie nadzoru.
Śledztwo musi zakończyć się w ciągu sześciu miesięcy od dnia wszczęcia postępowania karnego. Prokurator może również wielokrotnie przedłużać ten termin na uzasadniony wniosek. Prokurator przynajmniej raz w miesiącu przeprowadza następnie kontrolę sprawy w ramach sprawowanego przez siebie nadzoru.
W kodeksie postępowania karnego przewidziano również pewne dodatkowe terminy ustawowe na dokonanie określonych czynności (obowiązek wydania przez sąd postanowienia w przedmiocie tymczasowego aresztowania w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania podejrzanego/oskarżonego lub w ciągu 24 godzin od chwili jego aresztowania, określenie maksymalnego czasu trwania aresztu tymczasowego, termin na dokonanie obowiązkowej weryfikacji uzasadnienia postanowienia o zastosowaniu środka w postaci aresztu tymczasowego itp.).

E) Czym jest postępowanie przygotowawcze (w tym alternatywy dla tymczasowego aresztowania i możliwości przekazania danej osoby do państwa pochodzenia (europejski nakaz nadzoru))?

Postępowanie przygotowawcze jest pierwszym etapem postępowania karnego. Etap ten służy ustaleniu, czy podejrzenie, że dana osoba mogła popełnić określone przestępstwo, jest dostatecznie dobrze uzasadnione, aby można było wnieść akt oskarżenia przeciwko tej osobie do sądu. Na tym etapie należy zidentyfikować i zgromadzić dowody świadczące o winie podejrzanego, jak również dowody dające podstawy do jego uniewinnienia.
Celem postępowania przygotowawczego jest w szczególności:
zbadanie, czy w danej sprawie należy sporządzić akt oskarżenia i skierować sprawę do sądu, czy też umorzyć postępowanie karne;
zidentyfikowanie wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w kwestii przestępstwa, jego sprawcy, wymiaru kary lub rodzaju środka zabezpieczającego oraz roszczenia odszkodowawczego przysługującego pokrzywdzonemu, a także zabezpieczenie niezbędnych dowodów;
ustalenie przyczyn popełnienia przestępstwa oraz zidentyfikowanie okoliczności umożliwiających lub ułatwiających jego popełnienie.
Jeżeli w danym przypadku jedna z przesłanek uzasadniających tymczasowe aresztowanie podejrzanego została spełniona, sąd właściwy do wydania postanowienia w przedmiocie tymczasowego aresztowania może odstąpić od zastosowania tego środka lub zwolnić podejrzanego i zastosować wobec niego jeden z następujących środków zastępczych:
poręczenie za przyszłe zachowanie podejrzanego udzielone przez stowarzyszenie działające w interesie obywatelskim lub wiarygodną osobę, które zaświadczają, że podejrzany stawi się przed sądem, w prokuraturze lub na komisariacie policji na żądanie tych organów, a także gwarantują, że podejrzany będzie każdorazowo z wyprzedzeniem zgłaszał zamiar opuszczenia miejsca pobytu, o ile organ odpowiedzialny za podjęcie decyzji w przedmiocie tymczasowego aresztowania uzna to poręczenie za wystarczające, biorąc pod uwagę sytuację osobistą podejrzanego i charakter danej sprawy, i zgodzi się je przyjąć;
złożenie przez podejrzanego pisemnego oświadczenia, w którym zobowiązuje się on do prowadzenia uporządkowanego trybu życia, w szczególności do powstrzymywania się od jakiejkolwiek działalności przestępczej, do stawiania się przed sądem, w prokuraturze lub na komisariacie policji na żądanie tych organów, do każdorazowego zgłaszania z wyprzedzeniem zamiaru opuszczenia miejsca pobytu oraz do wywiązywania się z wszelkich powierzonych mu obowiązków i przestrzegania wszelkich nałożonych na niego ograniczeń, o ile organ odpowiedzialny za podjęcie decyzji w przedmiocie tymczasowego aresztowania uzna to oświadczenie za wystarczające i zgodzi się je przyjąć;
objęcie podejrzanego nadzorem kuratora sądowego;
nałożenie na podejrzanego dowolnego środka tymczasowego;
przyjęcie poręczenia majątkowego (określonej kwoty pieniężnej) przez sąd; sąd nie przyjmie jednak poręczenia majątkowego, jeżeli podejrzanemu zarzuca się popełnienie określonych poważnych przestępstw.
W kontekście zastąpienia aresztu tymczasowego jednym z wymienionych środków organ odpowiedzialny za podjęcie decyzji w przedmiocie tymczasowego aresztowania może skorzystać z mechanizmu nadzoru elektronicznego w postaci elektronicznej bransoletki na kostkę w celu monitorowania wywiązywania się przez podejrzanego z obowiązków nałożonych na niego w związku z danym środkiem, jeżeli podejrzany zobowiąże się do należytej współpracy w tym zakresie. Organ odpowiedzialny za podjęcie decyzji w przedmiocie tymczasowego aresztowania może również zakazać podejrzanemu opuszczania kraju.
Jeżeli podejrzany jest obywatelem jednego z państw członkowskich UE lub jest powiązany w inny sposób z takim państwem, zgodnie z decyzją ramową Rady 2009/829/WSiSW z dnia 23 października 2009 r. w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru stanowiących alternatywę dla tymczasowego aresztowania transponowaną ustawą nr 104/2013 o międzynarodowej współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych przysługuje mu prawo do wystąpienia z wnioskiem o umożliwienie mu poddania się środkowi zastępującemu areszt tymczasowy w jego państwie zwykłego pobytu lub w dowolnym innym wskazanym przez niego państwie członkowskim (z zastrzeżeniem uzyskania zgody właściwego organu takiego innego państwa).
Warunkiem uwzględnienia takiego wniosku jest możliwość monitorowania stosowania się przez podejrzanego do takich środków zastępczych lub objęcia go nadzorem w innej formie w danym państwie członkowskim. W przypadku niezastosowania się przez podejrzanego do nałożonego na niego środka zastępczego zostaje on ponownie przekazany organom Republiki Czeskiej.

Ostatnia aktualizacja: 16/09/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

2 – Moje prawa w toku postępowania sądowego

A) Gdzie odbędzie się postępowanie sądowe?

W zależności od wagi przestępstwa postępowanie sądowe prowadzi albo sąd powiatowy, albo sąd regionalny, w którego okręgu popełniono przestępstwo. Jeżeli nie można ustalić miejsca popełnienia przestępstwa lub jeżeli przestępstwo popełniono za granicą, postępowanie prowadzi sąd, w którego okręgu oskarżony mieszka, pracuje lub przebywa; jeżeli tych miejsc nie można ustalić lub znajdują się one poza terytorium Republiki Czeskiej, postępowanie prowadzi sąd, w którego okręgu ujawniono przestępstwo (stwierdzono jego popełnienie).

B) Czy zarzuty mogą ulec zmianie? Jeśli tak, jakie mam prawo do informacji w tym zakresie?

Wyłącznym celem postępowania sądowego jest ustalenie, jaki czyn zarzuca się oskarżonemu. Po wniesieniu aktu oskarżenia prokurator nie może go zmienić; może go jedynie wycofać.
Jeżeli wyniki postępowania sądowego wskazują na istotną zmianę okoliczności danej sprawy, jeżeli w celu wyjaśnienia sprawy niezbędne jest dalsze dochodzenie/śledztwo lub jeżeli okaże się, że oskarżony popełnił inny czyn noszący znamiona przestępstwa, a prokurator zwraca się o zwrot sprawy z uwagi na konieczność przeprowadzenia wspólnej rozprawy, sąd ponownie kieruje sprawę do etapu postępowania przygotowawczego. Prokurator sporządza wówczas nowy akt oskarżenia odzwierciedlający zmiany, które nastąpiły. Odpis nowego opisu aktu oskarżenia zawsze doręcza się oskarżonemu i jego obrońcy najpóźniej wraz z doręczeniem wezwania do stawienia się przed sądem lub powiadomieniem o takim wezwaniu. Oskarżonemu doręcza się odpis opisu aktu oskarżenia wraz z pouczeniem przewodniczącego składu orzekającego o prawie oskarżonego do zgłaszania uwag na temat okoliczności faktycznych wskazanych w tym akcie, w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego, w szczególności uwag w następujących kwestiach:
czy oskarżony uważa się za niewinnego czy winnego popełnienia czynu lub czynów wymienionych w akcie i na jakiej podstawie;
czy oskarżony chce zawrzeć z prokuratorem ugodę w przedmiocie winy i kary, czy też chce przyznać się do winy w postępowaniu sądowym;
czy zgadza się z opisem czynu i jego kwalifikacją prawną oraz z proponowaną karą lub proponowanym środkiem zabezpieczającym oraz
które okoliczności faktyczne uważa za bezsporne.
Przewodniczący składu orzekającego poucza oskarżonego również o skutkach złożenia takich oświadczeń oraz o tym, że jego obrońca także może składać w jego imieniu oświadczenia dotyczące zarzutów, z wyjątkiem przyznania się do winy.
Przewodniczący wzywa także oskarżonego do zgłaszania sądowi w odpowiednim czasie wniosków o przeprowadzenie dalszych dowodów na rozprawie oraz do wskazywania okoliczności, które mają być wyjaśnione za pomocą tych dowodów.

Sąd nie jest jednak związany kwalifikacją prawną czynu wskazaną w akcie oskarżenia i może zakwalifikować czyn jako inne przestępstwo (mniej lub bardziej poważne) lub może dojść do wniosku, że czyn nie stanowi przestępstwa, lecz wykroczenie. Jeśli sąd uzna, że czyn nosi znamiona przestępstwa zagrożonego karą surowszą niż przestępstwo wskazane w akcie oskarżenia, informuje oskarżonego o tej zmianie i zapewnia mu możliwość ustosunkowania się do niej w ramach obrony oraz wystarczającą ilość czasu na zmianę linii obrony.

C) Jakie mam prawa w trakcie rozprawy?

Oskarżony ma prawo do:

bycia informowanym przez organy ścigania o przysługujących mu prawach oraz do korzystania z tych praw w pełnym zakresie;

przyznania się do winy lub złożenia wniosku o zawarcie ugody w przedmiocie winy i kary przed przeprowadzeniem postępowania dowodowego;

ustosunkowywania się do stawianych mu zarzutów;

odmowy składania wyjaśnień;

uzyskiwania wglądu do akt, sporządzania z nich wyciągów i notatek oraz sporządzania kopii całości lub części akt na własny koszt;

uczestnictwa w rozpoznaniu sprawy podczas rozprawy głównej oraz podczas posiedzeń jawnych;

wygłoszenia mowy końcowej podczas rozprawy oraz posiedzenia jawnego w postępowaniu apelacyjnym;

ostatniego słowa na rozprawie;

przedstawiania okoliczności faktycznych i dowodów na swoją obronę;

zgłaszania uwag na temat każdego przeprowadzanego dowodu oraz zastrzeżeń co do sposobu jego przeprowadzania;

zadawania pytań osobom przesłuchiwanym;

składania wniosków (dotyczących postępowania dowodowego oraz sposobu wyrokowania);

wnoszenia środków zaskarżenia, zarówno zwyczajnych (tj. zażaleń, apelacji, sprzeciwów), jak i nadzwyczajnych (skarg o wznowienie postępowania, skarg rewizyjnych), lub sugerowania, że należy wnieść skargę na naruszenie prawa;

wyboru obrońcy (jeśli oskarżony sam nie wybierze obrońcy, może to zrobić za niego inna osoba, np. członek rodziny) oraz zwracania się do obrońcy o poradę także w toku czynności prowadzonych przez sam organ ścigania;

konsultowania się z obrońcą bez obecności osób trzecich;

wystąpienia o przeprowadzenie przesłuchania w obecności swojego obrońcy i zwrócenia się o umożliwienie obrońcy uczestnictwa w każdej czynności w postępowaniu karnym;

jeżeli oskarżony oświadczy, że nie posługuje się biegle językiem czeskim – posługiwania się w kontaktach z organami ścigania swoim językiem ojczystym lub innym znanym mu językiem.

(i) Czy muszę się stawić w sądzie? W jakiej sytuacji mogę być nieobecny na rozprawie?

Rozprawa główna może się odbyć pod nieobecność oskarżonego wyłącznie wówczas, gdy sąd uzna, że sprawę można rozpoznać w sposób rzetelny, a cele postępowania karnego zostaną osiągnięte pomimo nieobecności oskarżonego, gdy

oskarżonemu należycie doręczono akt oskarżenia i wezwano go na rozprawę w sposób prawidłowy i terminowy oraz gdy

organ ścigania przesłuchał oskarżonego w związku z zarzucanym mu czynem, dochodzenie/śledztwo wszczęto zgodnie z przepisami, a oskarżonego pouczono o możliwości wglądu do akt i składania wniosków o uzupełnienie postępowania przygotowawczego.

Wezwanie do stawienia się przed sądem musi zawierać pouczenie o skutkach niestawiennictwa na rozprawie.

Rozprawa może się zatem odbyć pod nieobecność oskarżonego, chyba że

oskarżony jest tymczasowo aresztowany;

oskarżony odbywa karę pozbawienia wolności;

sprawa dotyczy przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności powyżej pięciu lat.

Nawet w takich sprawach oskarżony nie musi jednak być obecny na rozprawie, jeśli wyraźnie zwróci się do sądu o przeprowadzenie rozprawy zaocznie, chyba że sąd uzna osobistą obecność oskarżonego za niezbędną.

W przypadkach obrony obligatoryjnej rozprawa nie może się odbyć pod nieobecność obrońcy oskarżonego.

(ii) Czy przysługuje mi prawo dostępu do usług tłumacza ustnego i do tłumaczeń pisemnych dokumentów? W jakim zakresie?

Jeżeli oskarżony oświadczy, że nie zna biegle języka czeskiego, w kontaktach z organami ścigania może posługiwać się swoim językiem ojczystym lub językiem, którego znajomość deklaruje.

Jeżeli zajdzie zatem potrzeba przełożenia treści dokumentu, wyjaśnień lub innej czynności procesowej lub jeżeli oskarżony oświadczy, że nie zna biegle języka czeskiego, na potrzeby tłumaczenia czynności dokonywanych w toku postępowania karnego powołuje się tłumacza ustnego. Na wniosek oskarżonego powołany tłumacz może także tłumaczyć konsultację oskarżonego z obrońcą, jeśli konsultacja ta jest bezpośrednio związana z czynnościami procesowymi; tłumacz ustny może także tłumaczyć wszelkie konsultacje w toku czynności procesowych.

W takim przypadku organ ścigania zapewnia oskarżonemu pisemne tłumaczenie dokumentów określonych w przepisach (np. nakazu tymczasowego aresztowania, wyroku, wyroku nakazowego, orzeczenia w przedmiocie apelacji itp.); oskarżony może zrzec się tego prawa do tłumaczenia.

Oskarżony ma prawo zwrócić się do sądu o dodatkowe tłumaczenie pisemne lub ustne wszelkich innych dokumentów, które są istotne dla wykonywania przysługującego mu prawa do obrony.

(iii) Czy mam prawo do obrońcy?

Oskarżony o popełnienie przestępstwa ma prawo do obrońcy. Jeżeli oskarżony sam nie wybierze obrońcy, może to zrobić za niego członek rodziny lub oskarżony może bronić się samodzielnie. W niektórych przypadkach oskarżony musi jednak mieć obrońcę (jest to tak zwana „obrona obligatoryjna”); jeżeli w takim przypadku oskarżony sam nie wybierze obrońcy w określonym terminie, obrońcę wyznacza mu sędzia. W postępowaniu sądowym oskarżony musi mieć obrońcę aż do chwili uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie:

jeżeli oskarżony jest tymczasowo aresztowany, odbywa karę pozbawienia wolności lub orzeczono wobec niego środek zapobiegawczy związany z pozbawieniem wolności lub jest objęty obserwacją w placówce medycznej;

jeżeli oskarżony ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych (np. z powodu zaburzeń psychicznych);

w postępowaniach prowadzonych przeciwko zbiegłemu oskarżonemu (jeśli oskarżony zbiegł i postępowanie jest prowadzone pod jego nieobecność);

jeżeli postępowanie dotyczy przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności, której maksymalny wymiar przekracza pięć lat;

jeżeli sąd uzna to za niezbędne, ponieważ po zbadaniu obecnej sytuacji oskarżonego powziął wątpliwość co do jego zdolności do skutecznego prowadzenia własnej obrony;

jeżeli oskarżony jest młodocianym przestępcą (w wieku od 15 do 18 lat);

w trakcie rozprawy – jeżeli oskarżony jest zatrzymany;

w postępowaniach dotyczących zastosowania lub zmiany warunków zatrzymania prewencyjnego bądź zastosowania lub zmiany warunków przymusowego leczenia, z wyjątkiem przymusowego leczenia alkoholizmu.

Oskarżony musi mieć obrońcę w postępowaniu egzekucyjnym, w którym sąd orzeka na posiedzeniu jawnym, jeżeli:
oskarżony ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych;
oskarżony jest tymczasowo aresztowany;
zachodzą wątpliwości co do tego, czy oskarżony jest w stanie skutecznie prowadzić własną obronę.
W postępowaniach dotyczących nadzwyczajnych środków zaskarżenia (skarg na naruszenie prawa, skarg rewizyjnych, skarg o wznowienie postępowania) oskarżony musi mieć obrońcę:
jeżeli oskarżony jest tymczasowo aresztowany, odbywa karę pozbawienia wolności lub orzeczono wobec niego środek zapobiegawczy związany z pozbawieniem wolności lub jest objęty obserwacją w placówce medycznej;
jeżeli oskarżony ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych;
jeżeli przestępstwo jest zagrożone karą pozbawienia wolności, której maksymalny wymiar przekracza pięć lat;
jeżeli zachodzą wątpliwości co do tego, czy oskarżony jest w stanie skutecznie prowadzić własną obronę.
Oskarżony może zrzec się prawa do obrońcy w postępowaniu dotyczącym przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności, której maksymalny wymiar przekracza pięć lat, chyba że przestępstwo jest zagrożone karą szczególną (karą dożywotniego pozbawienia wolności lub karą pozbawienia wolności w wymiarze od 20 do 30 lat). Oskarżony może zrzec się prawa do obrońcy także wówczas, gdy jest zatrzymany i ma się odbyć rozprawa główna.

(iv) Jakie inne prawa procesowe powinienem znać (np. przedstawienie podejrzanych przed sądem)?

Przez cały czas trwania rozprawy wszyscy obecni pozostają na swoich miejscach. Zadawanie pytań i składanie oświadczeń jest możliwe wyłącznie za zgodą przewodniczącego składu orzekającego (sędziego orzekającego w składzie jednoosobowym); jeśli oskarżony zwraca się do sędziego, musi wstać, nawet podczas najkrótszych wypowiedzi (przewodniczący może jednak zezwolić osobom, których wiek lub stan zdrowia tego wymaga, na pozostanie w pozycji siedzącej zarówno w trakcie wygłaszania mów, jak i składania wyjaśnień). Przewodniczący składu orzekającego (sędzia orzekający w składzie jednoosobowym) wzywa wszystkie obecne osoby do wysłuchania sentencji wyroku w pozycji stojącej. W języku czeskim zarówno do personelu sądowego, jak i innych osób obecnych należy zwracać się poprzez dodanie *pane/paní/slečno* („panie/pani/panno”) przed funkcją danej osoby lub jej rolą procesową (np. *pane předsedo*, *pane přísedící*, *pane doktore*, *paní státní zástupkyně*, *pane znalče*, *pane svědku* itp. przy zwracaniu się odpowiednio do przewodniczącego składu orzekającego, ławnika, obrońcy, adwokata/lekarza, prokuratora, biegłego, świadka). W sali rozpraw nie wolno zabierać głosu bez zgody przewodniczącego składu orzekającego (sędziego orzekającego w składzie jednoosobowym), jak również jeść, pić ani palić papierosów, także podczas przerwy. Osoby obecne w sali rozpraw muszą powstrzymać się od wszelkich zachowań, które mogłyby zakłócić przebieg rozprawy lub naruszyć powagę sądu, w tym wyrażania zadowolenia lub niezadowolenia z przebiegu rozprawy, zeznań świadków, ogłoszonych orzeczeń itp. Należy także wyłączyć wszystkie urządzenia (zwłaszcza telefony komórkowe), które mogłyby zakłócić przebieg rozprawy lub naruszyć powagę sądu.
Transmisja obrazów lub dźwięków oraz nagrywanie obrazu podczas rozprawy są dozwolone wyłącznie za uprzednią zgodą przewodniczącego składu orzekającego (sędziego orzekającego w składzie jednoosobowym). Nagrywanie dźwięku jest możliwe po poinformowaniu przewodniczącego składu orzekającego (sędziego orzekającego w składzie jednoosobowym); jeżeli sposób nagrywania dźwięku mógłby zakłócić przebieg rozprawy lub naruszyć powagę sądu, przewodniczący składu orzekającego (sędzia orzekający w składzie jednoosobowym) może go zakazać.
Na salę rozpraw nie wolno wnosić broni.

D) Kary, które sąd może orzec:

areszt domowy;
praca na cele społeczne;
przepadek mienia;
grzywna;
przepadek przedmiotu;
zakaz prowadzenia określonej działalności;
zakaz trzymania i hodowli zwierząt;
nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania;
zakaz uczestnictwa w wydarzeniach sportowych i kulturalnych oraz innych wydarzeniach społecznych;
utrata tytułów honorowych lub nagród;
utrata stopnia wojskowego;
wydalenie.
Środkami zabezpieczającymi są środki o charakterze prewencyjnym, które w przeciwieństwie do kar mogą być orzekane także za czyny popełnione przez osoby nieponoszące odpowiedzialności karnej z powodu niepoczytalności lub nieletniości, a które w innym przypadku byłyby karalne. Środki zabezpieczające mogą być orzekane samodzielnie albo razem z karą, pod warunkiem spełnienia wszystkich przesłanek określonych przez prawo. Środki zabezpieczające obejmują:
przymusowe leczenie;
zatrzymanie prewencyjne;
konfiskatę rzeczy;
konfiskatę części majątku;
edukację wychowawczo-resocjalizacyjną nieletnich.

Ostatnia aktualizacja: 16/09/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

3 – Moje prawa po zakończeniu postępowania sądowego

A) Czy mam prawo do wniesienia odwołania od orzeczenia sądu?

Tak, skazany może zaskarżyć orzeczenie sądu pierwszej instancji w drodze apelacji; apelacja ma skutek zawieszający. Apelację od wyroku, w którym sąd zatwierdził ugodę w przedmiocie winy i kary, można wnieść wyłącznie wówczas, gdy taki wyrok jest sprzeczny z ugodą, którą prokurator przedłożył sądowi do zatwierdzenia.
W apelacji skazany może powołać się na to, że punkty sentencji, które mają na niego bezpośredni wpływ, są nieprawidłowe, o ile jego zarzuty nie dotyczą orzeczenia o winie w zakresie, w jakim sąd uwzględnił jego przyznanie się do winy. Apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie ośmiu dni od doręczenia odpisu wyroku.

B) Jakie mam inne możliwości zaskarżenia orzeczenia?

W postępowaniu karnym skazany może korzystać ze zwyczajnych środków zaskarżenia (apelacji, zażaleń, sprzeciwów) i nadzwyczajnych środków zaskarżenia (skarg rewizyjnych, skarg o wznowienie postępowania), a także złożyć wniosek o wniesienie skargi na naruszenie prawa.
Zażalenie stanowi środek zaskarżenia na postanowienie sądu i należy je wnieść do organu, który wydał zaskarżone postanowienie, w terminie trzech dni od dnia jego doręczenia. Zażalenie na postanowienia wydawane przez sąd (oraz prokuratora) można wnosić wyłącznie w przypadkach określonych przez prawo. Postanowienie można zaskarżyć ze względu na błąd w którymkolwiek punkcie sentencji lub naruszenie przepisów regulujących postępowanie poprzedzające wydanie postanowienia, jeżeli naruszenie to mogło doprowadzić do błędu w którymkolwiek punkcie sentencji. Zażalenie ma skutek zawieszający wyłącznie wówczas, gdy przepisy wyraźnie tak stanowią.
Sprzeciw od wyroku nakazowego można wnieść do sądu, który wydał ten wyrok, w terminie ośmiu dni od dnia doręczenia wyroku. Jeżeli sprzeciw od wyroku nakazowego wniesiono w wyznaczonym terminie, wyrok nakazowy uchyla się z urzędu, a sędzia orzekający w składzie jednoosobowym zarządza przeprowadzenie rozprawy.
Skargę rewizyjną (rewizję; (w języku czeskim: *dovolání*) można wnieść wyłącznie od prawomocnego wyroku *in rem* sądu drugiej instancji w przypadkach, w których jest to dozwolone przez prawo. Podstawą skargi rewizyjnej może być fakt, że określony punkt sentencji orzeczenia sądu bezpośrednio wpływający na skazanego jest nieprawidłowy, ale wyłącznie wówczas, gdy spełniona jest jedna z przesłanek skargi rewizyjnej określona przez prawo. Skargę rewizyjną wnosi się zawsze za pośrednictwem obrońcy – adwokata skazanego. Skargę rewizyjną wnosi się do sądu pierwszej instancji, który wydał orzeczenie *in rem*, w terminie dwóch miesięcy od doręczenia zaskarżanego orzeczenia. Skarga rewizyjna nie wywiera skutku zawieszającego, chyba że Sąd Najwyższy postanowi inaczej.
Skazany może również wnieść skargę o wznowienie postępowania. Co do zasady wznowienie postępowania zakończonego wydaniem prawomocnego wyroku lub wyroku nakazowego jest możliwe, jeśli wyjdą na jaw fakty lub dowody nieznane uprzednio sądowi, które to fakty lub dowody – albo same w sobie, albo w związku z faktami i dowodami już znanymi – mogłyby stanowić podstawę do wydania innego orzeczenia w przedmiocie winy lub jeśli w ich świetle pierwotnie wymierzona kara byłaby oczywiście nieproporcjonalna w stosunku do charakteru i wagi przestępstwa lub sytuacji osobistej, rodzinnej lub finansowej skazanego i innych okoliczności bądź jeśli rodzaj kary nie odpowiada jej celowi. Rozpoznanie i rozstrzygnięcie skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem lub wyrokiem nakazowym należy do sądu, który wydał orzeczenie w sprawie w pierwszej instancji. W przepisach nie przewidziano terminu na wniesienie skargi o wznowienie postępowania na korzyść skazanego.
Ponadto skazany może złożyć wniosek o wniesienie skargi na naruszenie prawa; ten nadzwyczajny środek zaskarżenia przysługuje jednak wyłącznie Ministrowi Sprawiedliwości i to do ministra należy rozstrzygnięcie, czy należy wnieść taką skargę. Skargę na naruszenie prawa można wnieść od każdego prawomocnego orzeczenia sądu (z wyjątkiem orzeczeń Sądu Najwyższego) lub każdego postanowienia wydanego przez prokuratora, jeśli to orzeczenie lub postanowienie narusza prawo lub zostało wydane na podstawie wadliwej procedury. W przepisach nie przewidziano terminu na wniesienie takiej skargi.

C) Jakie skutki będzie mieć dla mnie wyrok skazujący?

Po uprawomocnieniu się wyroku skazującego za przestępstwo wszczyna się postępowanie wykonawcze; na tym etapie wykonuje się karę lub środek zabezpieczający oraz czynności powiązane.
Jeżeli oskarżonego skazano za przestępstwo prawomocnym wyrokiem, nie można go sądzić ponownie za to samo przestępstwo (nawet w innym państwie członkowskim), chyba że dozwolone jest wznowienie postępowania.
Wyrok skazujący odnotowuje się w rejestrze karnym, a informację o nim umieszcza się w każdym wypisie z rejestru karnego aż do chwili zatarcia skazania. Może to wpłynąć na zdolność skazanego do wykonywania określonego zawodu, uzyskania określonego zezwolenia lub określonej licencji bądź pozwolenia na posiadanie broni itp.
Po zatarciu skazania oskarżonego traktuje się tak, jakby nigdy nie był skazany. Organy ścigania oraz niektóre inne organy mają jednak dostęp do tak zwanej „kopii" rejestru karnego; wyrok skazujący jest odnotowany w kopii nawet po zatarciu skazania.

(i) Wpis w rejestrze karnym

Po uprawomocnieniu się wyroku skazującego dokonuje się jego wpisu w rejestrze karnym, w którym przechowuje się zapisy dotyczące wyroków skazujących oraz innych okoliczności faktycznych istotnych dla postępowania karnego. Takie informacje przechowuje się przez 100 lat od daty urodzenia skazanego bez względu na to, czy wyrazi na to zgodę. Po zatarciu skazania informacji tych nie podaje się już w wypisie z rejestru karnego, ale nadal wykazuje się je w kopii rejestru karnego opisanej powyżej. Zatarcie skazania może nastąpić w terminach określonych przez kodeks karny w zależności od surowości wyroku skazującego. Terminy te wynoszą od roku do piętnastu lat od dnia odbycia kary; po odbyciu niektórych kar sprawcy w ogóle nie uważa się za skazanego.
Jeśli skazany jest obywatelem innego państwa członkowskiego UE, informacje na temat wyroku skazującego udostępnia się właściwemu organowi państwa członkowskiego UE, którego jest obywatelem.

(v) Wykonanie kary, przekazywanie więźniów, probacja i kary alternatywne

Po uprawomocnieniu się wyroku skazującego przewodniczący składu sędziowskiego zarządza jego wykonanie.
Jeśli oskarżony został prawomocnie skazany na bezwarunkową karę pozbawienia wolności, przewodniczący przesyła postanowienie o wykonaniu kary do właściwego zakładu karnego, a jeśli oskarżony nie był zatrzymany, wzywa się go do stawiennictwa w zakładzie karnym w wyznaczonym terminie. Jeśli skazany uchyla się od odbycia kary, policja czeska może doprowadzić go do zakładu karnego.
Jeżeli spełnione są przesłanki ustawowe, sąd może orzec o odroczeniu odbycia kary, zmienić sposób jej odbywania, zawiesić odbywanie kary, orzec o warunkowym zwolnieniu itp. Sąd może także zwolnić skazanego z odbycia kary pozbawienia wolności lub jej pozostałej części, jeśli skazany ma zostać poddany ekstradycji do państwa obcego lub wydalony.
Podobną procedurę stosuje się wówczas, gdy sąd nakazał leczenie sprawcy lub zastosowanie wobec niego środka zabezpieczającego, tj. gdy orzeczenie, na podstawie którego nakazane przez sąd leczenie lub środek zabezpieczający mają zostać wykonane, uprawomocniło się, przewodniczący składu sędziowskiego przesyła postanowienie o wykonaniu orzeczenia do właściwej placówki medycznej lub właściwej instytucji, w której środek zabezpieczający ma być wykonany, oraz wzywa sprawcę do zgłoszenia się do tej placówki/instytucji. Jeżeli sprawca uchyla się od środka zabezpieczającego, policja czeska może doprowadzić go do właściwej instytucji.
Jeżeli spełnione są przesłanki ustawowe lub przesłanki określone w umowie międzynarodowej, skazanego można przekazać do jego kraju pochodzenia lub innego kraju w celu odbycia bezwarunkowej kary pozbawienia wolności lub poddania się środkowi zabezpieczającemu, jeżeli skazany o to wniesie, a zainteresowane państwo wyrazi na to zgodę. W wyroku skazującym sąd może orzec także karę alternatywną. Za karę alternatywną można uznać każdą karę, która nie obejmuje natychmiastowo wykonalnej kary pozbawienia wolności. Sprawcę można także objąć nadzorem kuratora sądowego w celu monitorowania wypełniania nałożonych na niego obowiązków oraz udzielania mu pomocy w powrocie do społeczeństwa i prowadzeniu uporządkowanego życia. Jeżeli sprawcę objęto nadzorem, ma on obowiązek:
współpracować z kuratorem sądowym w sposób określony przez kuratora
oraz realizować plan nadzoru kuratorskiego;
stawiać się przed kuratorem sądowym w wyznaczonych przez niego terminach;

informować kuratora sądowego o miejscu swojego pobytu, zatrudnieniu i środkach utrzymania, przestrzeganiu ograniczeń i obowiązków nałożonych przez sąd oraz wszelkich innych okolicznościach istotnych dla wykonywania nadzoru przez kuratora sądowego;
zezwalać kuratorowi sądowemu na wejście do swojego mieszkania.
Jeżeli na mocy orzeczenia sądu na sprawcę nałożono zasadny obowiązek poddania się odpowiedniemu programowi szkolenia społecznego i reedukacji lub obowiązek poddania się odpowiedniemu programowi doradztwa psychologicznego, sprawcę można objąć programem probacji i resocjalizacji. Takim programem można objąć sprawcę także wówczas, gdy spełnia wstępne wymagania wyznaczone przez organizatora programu, nawet jeśli sąd nie nałożył na niego obowiązku uczestnictwa w takim programie; w takim przypadku sprawca może zawrzeć z kuratorem sądowym porozumienie o udziale w takim programie w ramach nadzoru, które można włączyć do planu nadzoru kuratorskiego. Jeśli program jest realizowany w ramach kary pozbawienia wolności, udział sprawcy w programie można uzgodnić ze specjalistą zatrudnionym w czeskiej Służbie Więziennej.
Sprawca może także odbyć niektóre z tych kar alternatywnych w swoim kraju pochodzenia lub innym kraju, z którym łączą go jakieś więzi, pod warunkiem że spełnione są przesłanki ustawowe oraz przesłanki ustalone w umowie międzynarodowej, a wykonanie takich kar można nadzorować lub w inny sposób weryfikować. Zakres tej możliwości różni się w zależności od tego, czy dany kraj jest państwem członkowskim UE (jeśli nie jest, możliwości są bardziej ograniczone).

Ostatnia aktualizacja: 16/09/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.